

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐOÀN PHI TRƯỜNG

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG
NÔNG THÔN MỚI TẠI HUYỆN THẠCH AN,
TỈNH CAO BẰNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐOÀN PHI TRƯỜNG

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG
NÔNG THÔN MỚI TẠI HUYỆN THẠCH AN,
TỈNH CAO BẰNG**

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 60.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS Đinh Ngọc Lan

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và hoàn toàn chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ để thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm 2016

Tác giả luận văn

Đoàn Phi Trường

LỜI CẢM ƠN

Trước hết với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến Cô giáo **PGS.TS Đinh Ngọc Lan** - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trong khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các Thầy Cô thuộc phòng Đào tạo trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin cảm ơn UBND huyện Thạch An, tỉnh Cao Bằng; UBND các xã: Lê Lai, Vân Trình, Đức Long huyện Thạch An và các hộ gia đình ở 3 xã trên đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm 2016

Tác giả luận văn

Đoàn Phi Trường

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	viii
DANH MỤC CÁC BẢNG	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Ý nghĩa của nghiên cứu	3
Chương 1.....	4
TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài.....	4
1.1.1. <i>Khái niệm về nông thôn</i>	4
1.1.2. <i>Khái niệm về phát triển nông thôn</i>	4
1.1.3. <i>Nông thôn mới</i>	5
1.2. Cơ sở thực tiễn về xây dựng nông thôn mới.....	11
1.2.1. <i>Kinh nghiệm xây dựng nông thôn mới từ các nước trên thế giới</i>	11
1.2.2. <i>Tình hình xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam</i>	18
1.2.3. <i>Một số bài học kinh nghiệm rút ra qua việc triển khai xây dựng nông thôn mới</i>	23
Chương 2.....	24
NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	24
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	24
2.1.1. <i>Đối tượng nghiên cứu</i>	24
2.1.2. <i>Phạm vi nghiên cứu</i>	24
2.2. Nội dung nghiên cứu	24
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	24
2.3.1. <i>Phương pháp chọn điểm nghiên cứu</i>	24

2.3.2. Phương pháp thu thập tài liệu.....	24
2.3.3. Phương pháp xử lý số liệu	25
2.3.4. Phương pháp nghiên cứu	25
Chương 3	27
KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	27
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Thạch An	27
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	27
3.1.2. Các nguồn tài nguyên	28
3.1.3. Thực trạng phát triển kinh tế xã hội	32
3.1.3.1. Tăng trưởng kinh tế và chuyển dịch cơ cấu kinh tế.....	32
3.1.3.2. Thực trạng phát triển các ngành kinh tế.....	33
3.1.3.3. Dân số, lao động, việc làm và thu nhập.....	35
3.1.3.4. Thực trạng phát triển đô thị và các khu dân cư nông thôn	36
3.1.3.5. Thực trạng phát triển cơ sở hạ tầng	37
3.2. Thực trạng xây dựng nông thôn mới ở huyện Thạch An, Cao	
Bằng	39
3.2.1. Thành lập bộ máy chỉ đạo xây dựng nông thôn mới từ huyện	
đến cơ sở	39
3.2.2. Xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia	
xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010-2020	41
3.2.3. Kết quả bước đầu tổ chức thực hiện Kế hoạch thực hiện	
Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn	
2010 - 2020.....	41
3.2.4. Tình hình xây dựng NTM ở huyện Thạch an	48
3.2.5. Sự tham gia của người dân trong quá trình xây dựng nông thôn	
mới.....	60
3.3. Những thuận lợi, khó khăn, cơ hội và thách thức trong xây dựng	
NTM trên địa bàn huyện Thạch An, tỉnh Cao Bằng	65

3.3.1. Thuận lợi	65
3.3.2. Khó khăn	66
3.3.3. Cơ hội	67
3.3.4. Thách thức	68
3.4. Giải pháp chủ yếu trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Thạch An trong những năm tới	68
3.4.1. Quan điểm về xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Thạch An đến năm 2020	68
3.4.2. Mục tiêu xây dựng nông thôn mới của huyện Thạch An đến năm 2020:	70
3.4.3. Giải pháp chủ yếu trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Thạch An đến năm 2020	70
3.4.3.5. củng cố hệ thống chính trị và trật tự an toàn xã hội:	73
Quan tâm cao đào tạo, bồi dưỡng cán bộ đạt chuẩn, phấn đấu 100% cán bộ đạt chuẩn. Đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; tiếp tục thực hiện nghiêm túc Nghị quyết Trung ương 4 về những vấn đề cấp bách trong xây dựng Đảng gắn với việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.....	73
Bổ sung, hoàn thiện và trình cấp có thẩm quyền ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện còn thiếu, đồng thời rà soát bổ sung sửa đổi các quy định, hướng dẫn đã có để phù hợp với thực tiễn xây dựng NTM như: Cơ chế lồng ghép các chương trình mục tiêu Quốc gia trên địa bàn xã, chính sách hỗ trợ thông qua các tổ chức tín dụng, Quỹ đầu tư phát triển địa phương... Các văn bản hướng dẫn thực hiện Bộ tiêu chí quốc gia về NTM; Quy trình công nhận các xã đạt chuẩn NTM; Tiêu chí phân bổ nguồn lực xây dựng NTM cho các xã nghèo, cơ chế khen thưởng cho các địa phương làm tốt... ..	74

Hoàn thiện các chính sách vĩ mô tạo cơ sở phát triển nông thôn bền vững. Các đơn vị tùy theo chức năng, nhiệm vụ được phân công, cần đề xuất các chính sách nhằm khuyến khích các cộng đồng dân cư đẩy mạnh sự nghiệp xây dựng NTM. Các chính sách nên hướng về:.....	75
Khuyến khích các đơn vị huy động nguồn lực để đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng;	75
Thu hút đầu tư của các doanh nghiệp vào phát triển sản xuất trên địa bàn; ...	75
Đảm bảo an sinh xã hội (có thể giảm hoặc miễn đóng góp cho các đối tượng mất khả năng lao động, hộ nghèo, gia đình có công...);	75
Biểu dương, khen thưởng những tập thể, cá nhân tích cực, có nhiều đóng góp cho sự nghiệp xây dựng NTM trên địa bàn... ..	75
<i>3.4.3.9. Tăng cường công tác kiểm tra .....</i>	<i>77</i>
Qua theo dõi ở nhiều xã cho thấy ở nơi nào làm tốt công tác kiểm tra giám sát nhất là giám sát của cộng đồng, thực hiện công khai minh bạch ở tất cả các khâu từ xây dựng, thực hiện quy hoạch đến quản lý vốn và tài chính, phát hiện kịp thời những sai phạm để chấn chỉnh thì ở những xã đó quá trình chỉ đạo xây dựng nông thôn mới diễn ra sôi động có kết quả rõ nét, tình hình ổn định được nhân dân đồng tình ủng hộ. Phải có cơ chế kiểm tra giám sát phát huy việc giám sát của cộng đồng, xử lý kịp thời những sai phạm, bảo đảm đoàn kết trong nội bộ nhân dân. Thường xuyên tổ chức kiểm tra, giám sát cơ sở theo từng chuyên đề cụ thể như kiểm tra công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện Chương trình, tình hình quản lý sử dụng vốn của các địa phương, việc thực hiện các cơ chế chính sách... từ đó kịp thời phát hiện và giải quyết những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện; chấn chỉnh những đơn vị thực hiện chưa tốt, không hoàn thành nhiệm vụ.....	77
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	78
1. Kết luận.....	78

2. Kiến nghị	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
PHỤ LỤC	83

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa
BCĐ	Ban chỉ đạo
BQL	Ban quản lí
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CSHT	Cơ sở hạ tầng
HTX	Hợp tác xã
KT-XH	Kinh tế xã hội
MTQG	Mục tiêu quốc gia
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NTM	Nông thôn mới
PTNT	Phát triển nông thôn
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
VSMT	Vệ sinh môi trường
VHXH	Văn hoá - Xã hội
XĐGN	Xóa đói giảm nghèo